

Handläggare: Jacky Cohen

Kvalitetsredovisning 2013

Kvalitetsredovisningen för Östermalms förskolor ska ge:

- En bedömning av måluppfyllelsen gentemot målen i läroplanen
- Identifiera framgångsrika arbetssätt
- Identifiera utvecklingsområden
- Formulera utvecklingsinsatser för kommande verksamhetsår

I förskolornas redovisningar ges svar på följande frågor:

- Vilket resultat vi uppnått?
- Hur vet vi det?
- Hur har arbetet genomförts?
- Hur har vi gått tillväga?
- Hur har systemet för kvalitetsarbetet sett ut under året?"
- Hur har delaktigheten för berörda sett ut?
- Hur stödet till arbetslagen för arbetet, de särskilda verktygen eller underlag och ansvarsfördelning har sett ut?

Strukturella förutsättningar och organisation

Östermalms Barn och Ungdom ansvarar för förskoleverksamhet, verksamhet för barn och unga, fältverksamhet, alkohol-, narkotika- och tobaksprevention samt kultur. Östermalms förskoleverksamhet vänder sig till barn från ett till fem år. Förskolornas pedagogiska verksamhet styrs bl.a. av den nationella läroplanen och Stockholms stads förskoleprogram. Förskolornas uppgift är att bedriva pedagogisk verksamhet som främjar barnens utveckling och lärande samt gör det möjligt för vårdnadshavare att studera eller förvärvsarbeta. På förskolan varvas fri lek med planerade aktiviteter. Förskolan arbetar med språk, matematik, naturvetenskap, kultur, miljö och jämställdhet. Verksamheten dokumenteras och utvärderas så att förälder kan följa den. Alla föräldrar har regelbundna utvecklingssamtal om sitt barn med personalen.

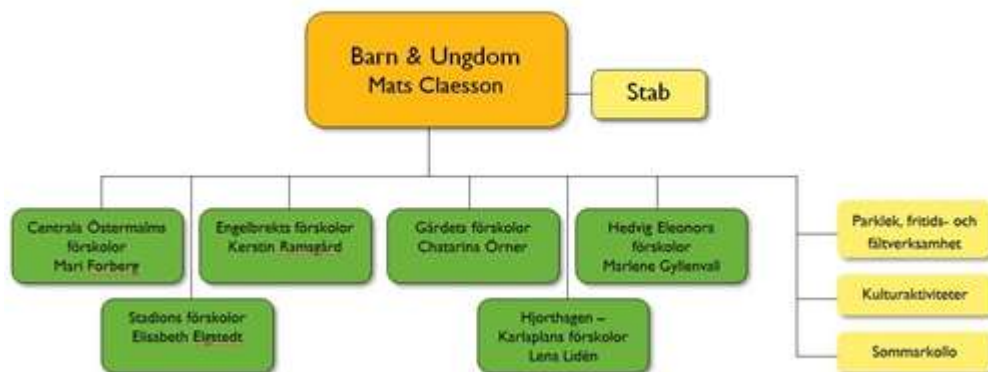
Utöver detta administreras inom Barn och Ungdom kulturaktiviteter. Under 2013 startade förskolan Sandön i Norra Djurgårdsstaden som i oktober 2013 hade 61 barn. Maxkapaciteten för Sandön är ca 72 barn.

Barn och Ungdom svarar för förskoleverksamhet genom sex resultatenheter inkluderade sammanlagt 33 förskolor med totalt ca 128 "avdelningar" och ca 1703 barn. Fritidsverksamhet för barn och ungdomar omfattar för närvarande två öppna

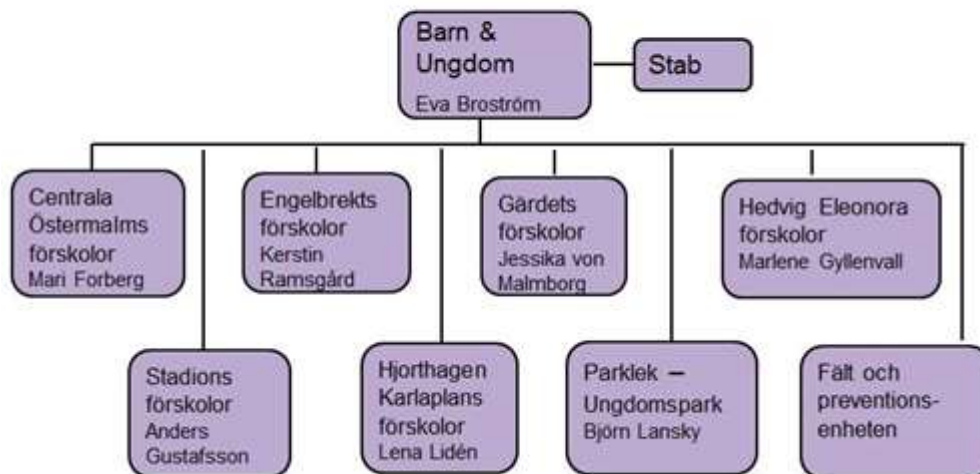
förskolor, tre parklekar, fyra fritidsgårdar/ungdomscaf er, fem fältassistenter med ansvar för brotts- och drogprevention, samt sommarkollo. Utöver detta administreras inom Barn och Ungdom nämndens/förvaltningens kulturaktiviteter. Budgetomslutning  r 2013  r 250,7 mnkr. För förskoleverksamheten har tilldelats netto 219,7 mnkr. Inför 2013 höjdes grundschabloners tningarna med 3 %, en ökning om 8,3 mnkr jämfört med 2012.

Barn och Ungdom  r det verksamhetsområde där förvaltningen har flest anställda. Barn och Ungdom ansvarar för pedagogisk omsorg/förskola, fritidsverksamhet, fältverksamhet, alkohol-, narkotika- och tobaksprevention samt kultur. Huvuduppgiften f r förskolan är att ge alla barn tillgång till en förskola som ser varje barns förmågor, lust och vilja att lära och utvecklas.

Barn- och ungdoms organisation: Våren 2013

Barn och Ungdom: H sten 2013

Förskoleverksamheten omfattar 6 s.k. resultatenheter med eget resultatansvar. Stadsdelens budget ska vara i balans. Chefen för en resultatenhet - förskolechefen - har som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal i förskolan det övergripande ansvaret.

Nyckeltal 2013-10-15

Nyckeltal 2013-10-15	
Stadsdel	Östermalm kommunala
Antal inskrivna barn totalt	1732
Antal avdelningar totalt	113
Barn per avdelning	15,33
Anställda totalt	355,82
Andel med högskoleutbildning	44,33%
Antal barn per personal	4,87
Antal förskolor som lämnat uppgifter	33

Andel barn med annat modersmål än svenska

Antal inskrivna barn efter kön och modersmål				
Summa 15 okt 2013				
Stadsdel	Antal Flickor	Antal Pojkar	Antal totalt	därav med annat modersmål än svenska
Östermalm kommunala	791	941	1732	355

Utbildningsförvaltningen har under 2013 igångsatt en stadsövergripande kartläggning av förskolebarn med annat modersmål än svenska och av flerspråkiga medarbetare. Syftet är bl.a. att ta fram ett underlag för planering och organisation av förskoleenheternas arbete med flerspråkighet. Underlaget kan vidare användas för att göra det möjligt att uppmärksamma de s.k. fem minoritetsspråken finska, meänkieli, samiska, romani chib och jiddisch. Innerstadens SDF (Kluster 1) planerar fortbildning i yrkesfinska via medel från Länsstyrelsen.

Underlag, källor och kvalitetsarbetets genomförande

Som grund för beskrivningen av måluppfyllelsen i barn och Ungdoms avdelnings redovisning används de professionella bedömningar som görs med hjälp av olika former av uppföljning och dokumentation. Utgångspunkten är det arbete som görs på olika nivåer med mål och åtaganden, arbete med likabehandling, kvalitetsindikatorn och andra indikatorer. Resultatet av förskoleundersökningen, särskilt indikatorn för nöjda föräldrar, är ett underlag. Om inspektioner förekommit används även dessa.

Redovisning och analyser i Kvalitetsredovisningen 2013 utgår från:

- Brukarundersökningens resultat
- Resultatdialoger med förskoleledningarna
- Förskoleenheternas verksamhetsplaner
- Förskoleenheternas tertialrapporteringar
- Förskoleenheternas verksamhetsberättelser och kvalitetsredovisningar
- Verksamhetsdialoger med förskoleledningarna

KF:s mål och nämndmål

Utvecklingsområden och åtgärder för utveckling (aktiviteter) för 2013 som Barn och Ungdom identifierat utgår från förskoleenheternas identifierade utvecklingsområden i kvalitetsredovisningen för 2012 samt BoUs kompetenssatsningar 2012. Särskilda satsningar görs på enhetsnivå gentemot dessa utvecklingsområden. Det ska vara tydligt och konkret hur förskolorna utifrån läroplanen skapar förutsättningar för barnens utveckling och lärande. Enheterna planerar och formulerar vem som ansvarar för vad i arbetet. Den pedagogiska dokumentationen utgör ett användbart uppföljningsunderlag för utvärderingen och både barn och föräldrar är delaktiga i såväl uppföljning som utvärdering.

Prioriteringar 2013

Förskoleenheternas åtaganden har en koppling till kommunfullmäktige och nämndens prioriterade verksamhetsaspekter/arbetsområden.

Kvalitetsarbetet

Verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och uppdraget i dess helhet. Förskolechefen har ansvaret för förskolans kvalitet och har då, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att givna budgetramar hålls. Ett kostnadseffektivt budgetarbete ska bedrivas. Samtliga enheter ska noggrant följa utvecklingen i den egna budgeten och vid befarat överskridande vidta åtgärder.

Enheterna förväntas inom ramen för tilldelad budget ge bra verksamhet för målgrupperna. Det innebär att sträva uppnå kommunfullmäktiges prioriterade mål för verksamhetsåret 2013. Varje enhet måste därför säkerställa att de prioriterar rätt områden i förhållande till avsatt budget och befintliga resurser. Enheterna behöver ständigt se över och anpassa verksamhet, organisation, lokaler och

bemanning till förändringar i behoven. Enheterna förväntas använda så många sätt som möjligt att uppfylla sina åtaganden. Personalen ska känna till verksamhetens uppdrag och mål och förstå sin egen roll i organisationen. Chefer ansvarar för att personalen ges möjlighet att delta i verksamhetsplanering, utvecklingsarbete och uppföljning. Det är en viktig arbetsmiljöfråga att personalen är delaktig, väl insatt i uppdraget och i den aktuella ekonomiska situationen. Arbetsplatsträffar, samverkansgrupper, planeringsdagar och verksamhetsbesök är etablerade forum för ömsesidig information och diskussion. Alla anställda har ett ansvar för att aktivt delta.

Resultatenheterna ansvarar för ständig utveckling av verksamheten. Genom åtaganden och arbetssätt tydliggör enheterna vad brukare och kunder kan förvänta sig av verksamheten. Verksamhetsutveckling är ett sätt att skapa arbetsglädje och engagemang hos medarbetare. Med tydliga åtaganden och strukturerade arbetssätt tydliggörs varje medarbetares roll i verksamheten, vilket leder till ett effektivare resursutnyttjande, goda resultat och ett Stockholm i världsklass.

Dialog och samverkan för delaktighet

En viktig förutsättning för att styra verksamheten är att ledarskapet bygger på dialog och samverkan. Dialogen förs mellan enhetschef och medarbetare för att göra åtagandena tydliga. Gemensamma värderingar och arbetssätt växer fram. Barn och Ungdom har en aktiv och strukturerad verksamhetsdialog med förskoleledningarna för att fånga upp förväntningar på verksamheten. Verksamhetsdialogen förs om åtagandenas kvalitet, kriterier för måluppfyllelse, och arbetssättet i förhållande till de resurser verksamheten förfogar över. Resultatdialog mellan barn och ungdomsledningen och förskoleledningarna ger slutligen en möjlighet att stämma av om inriktningsmål, arbetet med prioriterade områden ger ett tillfredsställande resultat i förhållande till resurserna. Dialogen ger också möjlighet att stämma av vilka kvalitetsbrister som finns i organisationen och vilka insatser som gjorts och kan göras för att förbättra verksamheterna.

Mål/Åtaganden

Utveckling och Lärande

NÄMNDMÅL:

Förskolorna ger varje barn vad de behöver för att inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Bedömning och analys

Förskolornas arbetssätt och metoder knyter an till läroplanens områden om barns inflytande, barns utveckling och lärande. Arbetet läggs upp systematiskt. Förskolorna beskriver i en plan vilka områden inom de av stadens prioriterade områden verksamheten ska utvecklas och vilka teman man vill arbeta med. Hur arbetet organiseras, kopplas till läroplanen och hur det synliggörs och kommuniceras beskrivs också. På samlingar kan barnen utöva ett inflytande över

planeringen och ta beslut kring hur arbetet ska gå vidare. Barnen reflekterar kring upplevelser och aktiviteter. Barnens åsikter, intressen och idéer fångas upp kontinuerligt. Arbetet följs upp regelbundet genom fastställda kriterier inom de olika åtaganden och teman som ingår i årets verksamhetsplan. Det som gjorts beskrivs och dokumenteras för att synliggöras och arbetet sprids genom kontakt med omvärlden. Konkreta tecken på uppnått resultat beskrivs i enheternas kvalitetsredovisningar.

Brukarundersökningar

Som en del i stadens kvalitetsuppföljning genomförs årligen brukarundersökningar inom förskoleverksamhetsområdet. Resultatet presenteras i Jämför service på stadens webbplats. Syftet med undersökningen på senare år är att utveckla den pedagogiska kvaliteten i varje enskild förskola. Flertalet frågor rör därför den pedagogiska verksamheten. I dessa frågor har stadsdelens förskolor förvalt och behållit positionerna från de senaste åren. Detta i synnerhet inom staden prioriterat område – Utveckling och Lärande. En mindre sänkning kan dock noteras inom övriga pedagogiska områden. Personalens och chefernas information och kommunikations arbete kan ändå sägas ha varit lyckosamma.

Ett mycket bra resultat uppnåddes i årets undersökning. Stadsdelens förskolor har förvalt och behållit sina positioner från de senaste åren. Dessutom inom staden prioriterat område – Utveckling och Lärande, har Östermalms kommunala förskolor förädlat sitt resultat. Detta i synnerhet inom viktiga områden som varit nya för årets undersökning: Pedagogisk miljö, Naturvetenskap, Lek och skapande samt fysiska aktiviteter. En analys visar att det lägre resultatet på en till ett par procentenheter inom de andra områdena är marginellt, från en mycket hög nivå och inte tecken på något nedåtgående trend. Resultaten inom dessa områden bör dock bevakas och förbättras. Utvecklingsbehov kvarstår gällande information till föräldrar om det egna barnets utveckling och lärande.

Inom samtliga frågor i undersökningen finns en betydande spännvidd mellan förskolorna med de bästa respektive de mindre bra föräldraomdömena. Det är mellan olika förskolor, som den största variationen i föräldratillfredsställelsen återfinns. För att förstå och tolka resultaten krävs detaljerade kunskaper om förhållandena i verksamheten och situationen vid olika förskolor.

Förskoleenheternas bedömning och analys

Inom stadens prioriterade område – Utveckling och Lärande, har Östermalms kommunala förskolor förädlat sitt resultat. Detta i synnerhet inom viktiga områden som varit nya för årets brukarundersökning: Pedagogisk miljö, Naturvetenskap, Lek och skapande samt fysiska aktiviteter.

- Förskollärarna leder verksamheten på avdelningarna. Pedagogerna är nyfikna och aktiva och ser läroplanen som ett högst levande dokument som används i det dagliga arbetet.

- Såväl omvårdnad och omsorg som vila och andra aktiviteter vägs samman på ett balanserat sätt. Flertalet förskolor försöker arbeta efter ett projektinriktat arbetssätt vilket innebär att ett tema och olika projektområden ska genomsyra den dagliga verksamheten i en helhet, där läroplanens ämnesområden integreras, liksom genusfrågor, språk, teknik osv. Material och miljö ska därmed anpassas efter barnens aktiviteter och verksamhetens innehåll,
- Den pedagogiska miljön har varit i fokus och förändringar görs för att göra den ännu mer tillgänglig för barnen. Föräldrarna är informerade om hur miljön är utformad. Det finns viss dokumentation som synliggör de möjligheter som finns och som i kvalitetsarbetet delvis används för att utveckla miljö och material utifrån de mål verksamheten har. I utformningen av miljön ges barn möjlighet till egna val, sitt eget lärande, inflytande över sin vardag och tillgång till IKT.
- Det pedagogiska materialet har setts över och kompletteras kontinuerligt efter barnens intresse och behov. Flera förskolor har även börjat använda iPad för att ytterligare väcka intresse för böcker, läsande och det skrivna språket. Matematik har integrerats på ett naturligt sätt i verksamheten.
- Enheternas rapporter visar på många goda exempel av arbetet med naturvetenskap. Teknik är fortfarande svårare att fånga och förskolorna diskuterar ämnet vidare. De avdelningar som har fördjupat sig i experiment är mycket nöjda med hur barnens nyfikenhet väckts.
- Uppföljningsarbetet har kunnat synliggöra ett aktivt och målinriktat arbete inom de flesta enheter. Barnens utveckling dokumenteras och följs upp kontinuerligt och förmedlas på flera olika sätt till dem själva, andra barn, personal och föräldrar. Arbetet dokumenteras på olika sätt - dels individuellt för varje barn, dels försöker förskolorna också utveckla dokumentationen av grupprocesserna och lärandet i grupp. Barn som behöver extra stöd är så integrerade som möjligt i det vardagliga arbetet och ingår med sina stödpersoner i olika sammanhang och aktiviteter. Dokumentationerna är ett pedagogiskt verktyg som ständigt utvecklas för att på bästa sätt synliggöra individen och gruppens utveckling och lärande. Arbetet med detta följs ständigt upp. Personalen har vid ett flertal tillfällen med hjälp av uppföljningsverktyg kunnat visa att barnen har fått verktyg och möjligheter att tillsammans med personalen utmanas i vardagen med utgångspunkt i en lek och lustfyllt lärande. Barnens utveckling och lärande har kommit till konkret uttryck i verksamheten. Detta har kommit till uttryck i vardagen med utgångspunkt inom samtliga av Läroplanens målområden.
- 77 % av de svarande föräldrarna är nöjda med de kulturupplevelser som barn erbjuds i förskolan (t.ex. besök på teater, konserter, museer, möjligheten att själv uttrycka sig med musik, måla, dansa m.m.). Vi ser att det är nödvändigt att förskolorna informerar och diskuterar mer med föräldrar om Kultur i förskolan, d.v.s. kultur för med och av barn. Kultur för barn d.v.s. professionell scenkonst vet alla vad det är. Men vad är

”kultur med och av barn”. Det finns ett ”glapp” mellan vad personalen vet och vad föräldrar tror. Detta fortsätter vi att arbeta med under höstterminen i Kulturombudsgruppen.

- Förskolorna fortsätter att boka olika föreställningar med professionell scenkonst. För att det ska bli en bra spridning av olika kulturupplevelser som dans, musik, sång, teater, cirkus, kultur-natur, kulturhistoria osv inspirerar man och tipsar varandra på kulturombudsmöten. Detta tillsammans med kulturpengen har bidragit till att barnen har fått fler möjligheter till kulturupplevelser.

Förskola och hem

NÄMNDMÅL:

Förskolan har goda former för samverkan med föräldrar och med skolans förskoleklass.

Bedömning och analys

Brukarundersökningar

Som en del i stadens kvalitetsuppföljning genomförs årligen brukarundersökningar inom förskoleverksamhetsområdet. Resultatet presenteras i Jämför service på stadens webbplats.

Flera förskolor visar en ökning av föräldrarnas nöjdhet med förskolan. Det är förskolor som haft goda och beständiga resultat över åren. Det finns därför förskolor i stadsdelen vars resultat kan inspirera andra. Ökningen räcker dock inte för att balansera sänkningen totalt i stadsdelen. Att notera dock är föräldrarnas lägre nöjdhet gällande kulturupplevelser som har de senaste åren, varit ett av Östermalms egna prioriterade område med särskild pengtilldelning.

Svarsfrekvensen har sjunkit med flera procentenheter i staden och så även på Östermalm. En djupare analys krävs på stadens alla nivåer. För de kommunala förskolornas del på Östermalm inväntas enheternas resultat och svarsfrekvenser för att identifiera eventuella tänkbara orsaker. Utvecklingsbehov kvarstår i stadsdelens som helhet gällande information till föräldrar om det egna barnets utveckling och lärande.

Förskoleenheternas bedömning och analys

Förskoleenheterna har i sina verksamhetsplaner formulerat åtaganden och beskrivit ett eget förväntat resultat. Inför årets verksamhet har enheterna även förtydligt och specificerat sina kriterier ytterligare för måluppfyllelse relaterat till stadsdelsnämndens mål.

Förskolecheferna rapporterar att föräldrarna ges:

- En bra introduktion i förskolan, så de blir trygga i förskolans rutiner, barngruppen, personalen och lokaler.

- En föräldraaktiv inskolning där förälder/vårdnadshavare är delaktiga under processen
- Personalen arbetar med att bygga upp ett förtroendefullt samarbete med föräldrarna.
- En daglig och öppen dialog
- Fortlöpande samtal om vad barnet får vara med om i verksamheten relaterat till läroplanen.
- Olika former för information till föräldrar om förskolans mål och arbetssätt.
- Tar tillvara föräldrarnas synpunkter om förskolans planering vid enskilda samtal och vid föräldrasamråd och föräldramöten.
- Lyhörda för föräldrars synpunkter och tillgodoser önskemål i så stor utsträckning som möjligt inom ramen för verksamheten.
- Synliggör arbetet och lärandet i förskolan genom olika former av dokumentation.

Förberedande arbete i 5-årsgrupper pågår på de flesta förskolorna.

- Planeringen utgår från vikten av att barnens intresse ska styra verksamheten.
- Under det sista året före skolstart har barnen förberetts på olika sätt. Främst genom återkommande samtal omkring barnens tankar och funderingar inför skolstarten men också genom aktiviteter speciellt för 5-åringar på den egna förskolan och de gemensamma för hela enheten.
- Samarbetet med skolan varierar i kontinuitet. Vi tror att det kan botten i att skolorna får barn från många olika förskolor och att det innebär svårigheter utifrån ett organisatoriskt perspektiv. Förskolorna följer den gemensamma handlingsplanen.
- Alla föräldrar erbjuds avslutningssamtal och alla barn och föräldrar har kunnat delta i någon form av avslutningsfestligheter.
- De barn i enheten som började i samarbetskola besökte skolan vid flera tillfällen tillsammans med sina föräldrar. Tillsammans med förskolan har de bekantat sig med skolans gård och omgivning.
- Kontakten med övriga skolor som barn från enheten börjar i varierar stort.
- Alla friskolor vill heller inte ha ett samarbete, men de som är intresserade fungerar övergångarna med.

Tidigare utvecklingsinsatser

1. Förskolornas möjlighet att följa och utvärdera den egna verksamheten genom allas delaktighet
2. Arbetslagen använder sig av olika redskap för att Varje förskola utvecklar metoder för att beskriva, granska och följa upp det som sker i verksamheten

3. All personal ska ha förutsättningar för planering, uppföljning och utvärdering så att de kan fullfölja det ansvar som finns beskrivet för olika befattningar i läroplanen
4. Förskolläraren är arbetslagsledare med läroplanen som utgångspunkt
5. Ett konsekvent miljötankande i förskolepedagogiken. Förskolor har ett aktivt miljöarbete med sopsortering, återvinning av matavfall, ekologiska inköp vilket kommer att vidareutvecklas
6. Personalen arbetar aktivt för jämställdhet mellan flickor och pojkar integrerat i den pedagogiska verksamheten.
7. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.
8. Enheterna utgår från undersökningens resultat då de utformar sina lokala verksamhetsplaner för 2013.
9. Förskolorna fastställer lokala mål och följer upp systematiskt och granskar att målen nås och att ett systematiskt kvalitetsarbete utvecklas på lokal nivå.
10. Förskolornas åtaganden kopplas till de identifierade utvecklingsområdena och syfta till förbättringar som ger fortsatt goda utslag i kommande förskoleundersökningar på förskolenivå.
11. Förskolan ska ha en dokumenterad rutin för att följa varje barns utveckling och lärande för att kunna utvärdera sina arbetsätt.
12. Barnen får ta del av ett varierat kulturutbud som musik, dans, teater mm.

Kvalitetsindikatorn

Stadens indikator har reviderats inför 2013 och ska vara numera ett centralt inslag i förskoleverksamhetens systematiska kvalitetsarbete.

Förskolornas uppdrag är att systematiskt planera, följa upp, och utveckla den pedagogiska verksamheten. Indikatorn ingår som en del i stadens kvalitetssystem och i förlängningen som en del i förskoleenheternas systematiska kvalitetsarbete. Förskolechefen har ett övergripande ansvar för detta arbete. Medarbetarna ställer sin egen praktik i relation till läroplanens mål och enhetens åtaganden. Indikatorn är tänkt att ge en antydning om de förutsättningar som skapas för att främja barnens utveckling och lärande. Syftet är att genom diskussioner och reflektioner om den egna verksamheten, synliggöra förskoleenheternas egen bedömning av sina resultat och utvecklingsbehov. Varje delområde i indikatorn lyfter fram verksamhetens förmåga att skapa förutsättningar för barns lärande inom området och i relation till läroplanen i sin helhet.

Indikatorns olika områden ska besvaras utifrån en skala med kriterier för sex nivåer från 1 – 6. Kriterierna bygger på en progression där kvaliteten bedöms öka. Progressionen mellan nivåerna har för avsikt att tydliggöra hur läroplanens områden och olika arbetsätt både fördjupas och vävs allt mer samman, hur barns erfarenheter och intressen tas tillvara, hur barnens lek respekteras och berikas, samt hur både barn och föräldrar blir allt mer delaktiga. Eftersom indikatorn/självvärderingsmaterialet bygger på förmågan att ställa sin egen praktik

i relation till läroplanens mål är resultatet även till stor del beroende av insikten hos de som gör värderingen.

2013 års resultat av den pedagogiska personalens självvärdering gällande läroplansområdet "Utveckling och Lärande"

Östermalms stadsdelsförvaltning		2013		Kalkyliblad för beräkning av indikatorn på förskolenivå					
Barn och Ungdom		Arsmål 2013		Antal barn	Område 1	Område 2	Område 3	Område 4	Område 5
3,7		Oblat lösn man bedömer sig lögga på innebär att man även uppfyller de kriterier som nämns i följande uttryck:			Pedagogisk miljö och material	Skapande verksamhet och olika uttrycksformer	Barns språkliga och kommunikativa utveckling	Barns matematiska utveckling	Platunvetenskap och teknik
De olika områdena beräknas utifrån en skala med 5 kriterieskiktningar									
	Nivå	Nivå	Nivå	Nivå	Nivå	Nivå	Nivå	Nivå	Nivå
Centrala	Nivå Enheten	3,92	4,38	3,76	3,56	3,65	3,86		
Engelbrekt	Nivå Enheten	4,05	3,93	3,98	3,90	3,59	3,89		
Gärdet	Nivå Enheten	3,29	3,23	3,43	3,23	3,24	3,29		
Hedvig Eleonora	Nivå Enheten	3,51	3,57	3,52	3,41	2,94	3,38		
Hjorthagen Karlaplan	Nivå Enheten	3,97	3,97	3,93	3,86	3,89	3,89		
Stadion	Nivå Enheten	3,97	3,95	3,96	3,77	3,76	3,88		
Bolå	Nivå Avdelning		3,8	3,8	3,8	3,6	3,5	3,7	

Nya arbetslag i ett antal förskolor och nya miljöer påverkar arbetslagens arbete och bedömning. Det noteras att medarbetarna har blivit mer medvetna om innebörden av nivåerna i självvärderingsunderlaget och därför värderat sig lägre än tidigare. Som jämförelse till stadsdelens resultat kan nämnas att nivå tre i indikatorn innebär att läroplanens uppdrag uppnås på ett grundläggande sätt medan det är först på nivå fem som läroplanens intentioner helt uppfylls.

Kvalitetsarbetet i stadsdelen blir allt mer systematiskt och med allt tydligare koppling mellan mål och de metoder och former för uppföljning och utvärdering som används. I många fall behöver enheterna utveckla och förbättra arbetet med att dokumentera verksamheten, det är främst i dokumentationen som arbetslagen generellt anser att de brister i. Dokumentationen bör bli allt mer pedagogisk dokumentation och användas därmed i ökande grad för gemensam reflektion och som underlag för utvärdering. Inför 2014 bör arbetslagen förtydliga vilka underlag och belägg som leder fram till den bedömning som görs.

Pedagogisk miljö och material

Förskolorna rapporterar att man har ett rikligt och varierat utbud av pedagogiskt material. I vissa förskolor finns en arbetsgrupp som bl. a. ser över likvärdigheten i möblering, material och utrustning och inköp av nytt till avdelningarna. De flesta grupper arbetar mycket med sin miljö, materialet är tillgängligt för barnen, möblerna är anpassade för barn och pedagoger. Detta ger barnen möjlighet att välja och fatta egna beslut under dagen. Materialet uppmuntrar till varierade aktiviteter, stimulerar barnens olika utvecklingsnivåer samt utmanar barnens kreativitet i enlighet med läroplanens intentioner. Pedagogerna introducerar aktivt nya leksaker och material för barnen. Föräldrarna får information om hur tanken är kring material och miljö och varför det ibland väljs att ändra något i den.

Några förskolor kommer att införa ytterligare återvinningsbart material i verksamheten, som kan stärka barnens egna kreativa förmåga. Vissa förskolor försöker återvinna material, och också utbyta material över hela enheten. Fler avdelningar bedömer att materialet på avdelningen kompletterats utifrån likabehandlingsplanens intentioner (genus, etnicitet, funktionshinder osv). Man har observerat att samtal och diskussioner har uppkommit mer spontant bland barnen.

De avdelningar som har kommit igång med att använda iPaden som komplement i verksamheten är mycket positiva. Den fungerar bra som kamera för film och bild och några barn har fått rita bilder och berätta en saga till.

Det är barnen som styr vad som det forskas kring och vilka ämnen det pratas om på samlingar och dyl. Barngruppens dynamik styr inköp av material och barnen är till viss del med när material köps in. Arbetslagen dokumenterar, observerar och följer upp barnens aktiviteter kontinuerligt vad gäller den pedagogiska miljön. Detta används sedan som underlag för pedagogiska diskussioner i arbetslaget och det planeras tillsammans vilka förändringar som behövs göras. Dokumentationen synliggör den pedagogiska tanke och kopplar samman denna med mål utifrån läroplanen. Dokumentationen används som verktyg för att reflektera samt planera för verksamheten. Dokumentationer sätts ofta upp i hallen där alla föräldrar och barn kan ta del av dem. Några arbetslag uttrycker att de behöver utveckla pedagogiskt material och miljö för 1-2 åringar och dess tillgänglighet.

Skapande verksamhet och olika uttrycksformer

Det finns skapande verksamhet och olika uttrycksformer i stadsdelens förskolor. Det inkluderar även bygg- och konstruktionslek. Det finns möjlighet för barnen att utveckla sin förmåga i skapande verksamheten i tvärgrupper och barnen har ett inflytande kring det på avdelningen. Miljöer har skapats som inbjuder till kreativitet. Det ges tid och rum till skapande processer. Det arbetas med naturmaterial i stor utsträckning. Barnen får skapa i olika material, och har lekt traditionella lekar - allt från målarfärg och lera till utklädningskläder och bygghörna. Barnen har stor tillgång till musik och vill ofta dansa och ha dansuppvisningar. Utifrån teman/projekt som bedrivs på förskolan kopplat dessa till lämpliga studiebesök/kulturaktiviteter.

Många avdelningar arbetar mycket med återvinningsmaterial, arbetet är väl dokumenterat och kopplat till arbetet. Uppföljningsarbetet visar att barnen använder sina erfarenheter från kultur för, av och med barn spontant i lek och skapande och policyn är att ha materialet i barnens nivå så långt det är möjligt. Personalen ser att barnen ofta väljer skapande aktivitet av något slag vid fri lek. Dokumentation och uppföljning ska utvecklas och förbättras så att det sker kontinuerligt och ligger till grund för planering. Dokumentation används för att reflektera kring det barnen skapat. Aktuell pedagogisk dokumentation sätts regelbundet upp samt informationsmail skickas till föräldrarna. Föräldrarna får reda på syfte med de olika uttrycksformerna och skapande aktiviteterna på

inskolningen, i informationsbrev och under föräldramöten samt under den dagliga kontakten.

Barns språkliga och kommunikativa utveckling

I några förskolor präglas den språkliga miljön av ett genusperspektiv, ett likabehandlingsperspektiv och ett interkulturellt förhållningssätt där arbete för att stödja modersmålet ingår. Språk och kommunikation samt läs- och skrivutveckling utmanas medvetet utifrån barnens intressen och förmågor och utgår från olika språkgenrer. Förskolorna arbetar mycket med språket i bl a tema/projektarbetena och där tillförs och r till nya ord och begrepp utifrån ämnet. Barnen uppmuntras att beskriva vad de skapat eller byggt etc. genom att samtala kring de olika teman, och gemensamma upplevelser. Många avdelningar erbjuder högläsning minst en gång per dag. Vid högläsning ingår barns reflektioner och eget berättande kring det lästa. Avdelningarna har också högläsning, sagor, berättande i grupp, rim och ramsor och liknande. Man har också böcker på främmande språk, texter på barnens hemspråk. Även andra kommunikativa uttrycksmedel arbetar man med på avdelningarna; dans, rörelse, skapande, drama och teckenkommunikation på några avdelningar. Man ser barn använda nya ord och begrepp i lek och samtal. Barn som ännu inte har orden använder gester som tolkas av de vuxna. Många avdelningar anser sig vara språkliga förebilder med ett rikt och nyanserat språk. Dialog, argumenterande och förhandlande uppmuntras vilket även stärker värdegrundsarbetet. Några avdelningar har kommit igång med att till exempel sjunga eller räkna på olika språk och använda ord. Avdelningar som har en iPad används tekniken som komplement i verksamheten för att ytterligare väcka intresse för böcker, läsande och det skrivna språket. Förskolorna arbetar mycket med barnens kommunikativa förmåga, speciellt vid konflikthantering men även att lära sig att uttrycka sin vilja och sina önskemål. De vuxna samtalar med barnen om bildernas innehåll för att utveckla deras språk. Dokumentation av barns förändrade språkanvändning är underlag för diskussioner och blir till viss del en pedagogisk dokumentation. Den bidrar även till utvärderingen av i vilken mån arbetet på det här området bidrar till att uppfylla målen för verksamheten. Barn och föräldrar är till viss del delaktiga i den processen. Förskolorna kommer att utveckla arbetet med att dokumentera sina strategier och arbetssätt för att bättre kunna följa upp och synliggöra resultatet av arbetet med barns språkutveckling och barns flerspråkighet.

Barns matematiska utveckling

Tänkandet runt matematik är inte fullt utvecklat i alla förskolor trots ett matematiknätverk, samtal på arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal, indikatorsamtal och i andra forum. Vid samtal framkommer att man gör mycket arbete som kan kallas matematiskt utan att man på avdelningarna är riktigt medveten om det. I de förskolor man kommit långt arbetar man med "matteglasögon på" men olika utifrån barngruppen. Många har integrerat matematik i den övriga verksamheten, andra har planerat matematiksamling, några har kvar "matematikhörnan". I de

vardagliga rutinsituationerna uppmuntras barnen till att dra egna slutsatser och att komma fram till slutsatserna. Tillsammans med barnen pratar man om de matematiska begreppen, räkning, avstånd, tid, måttenheter och rumsuppfattning, siffror, turtagning och begrepp som lika-olika, lång-kort, stor-liten, framför-bakom mm. I leken används begreppsorden kontinuerligt. Barnen har tillgång till ett rikt material som uppmanar till sortering och räkning. Alla tillfällen tas tillvara att få in det matematiska tänkandet i verksamheten, till exempel i städning då barnen verkligen får öva sortering. Olika slags material används och tillvägagångssätt för att väcka barnens intresse för olika matematiska begrepp bl.a. kapla stavar, räknepennor, våg, tärning och tallinje. Några förskolor har använt sig av mattespråk och att barnen ska ”känna” mattebegreppet med hela kroppen. Man har arbetat med fart, avstånd och höjdskillnader ute i skog och mark, men även inomhus. Man har lekt med vatten, öst, mätt och hållt. Man har haft rytmik, rörelse och danslek. Man kan se att matematiken ingår mer och mer som en naturlig del i barnens lekar. Det blir tydligt när de arrangerar shower och restauranger, där de jobbar med tal- och rumsuppfattning genom tillverkande av biljetter och antal platser till arrangemangen. Dokumentationen kring matematik behöver också förädlas och utvecklas vidare. För att ha möjlighet att dokumentera och följa upp barnens tankar delas barnen upp i mindre grupper så ofta verksamheten tillåter. Förskolor som har iPad har tillsammans med barnen använt många bra appar inom det matematiska området med siffror, antal, prepositioner m.m. Man har tydligt sett att detta varit inspirerande för barnen. Förskolorna lyfter fram verksamheten och målen på föräldramöten, genom informationsbrev, utvecklingssamtal och i den dagliga kontakten.

Naturvetenskap och teknik

Samtal med arbetslagen har visat att begreppet teknik är oklart då man på många håll anser att man inte fullt ut greppar och arbetar med naturvetenskap och framförallt inte med teknik i tillräckligt stor omfattning. Ämnet är mycket brett. Teknik är närvarande i barnens vardag varje dag då de bygger och konstruerar i olika material. Bakning, så frön, föda upp fjärilslarver, planerade experiment som att gräva ner en planka med olika material för att följa förmultningen är exempel på arbeten som lyfts. Teknik upplevs fortfarande svårt för många men de som har kommit igång, oftast genom temaarbete, upplever det som uppskattat av både barn, pedagoger och föräldrar. Grupperna vistas ofta i naturen och lyfter då frågor som har med kretslopp att göra. Att medvetandegöra barnens egen delaktighet i naturens kretslopp med aktiviteter som släcka lampan-dag, miljömät-vecka, höststäd-vecka mm. På några avdelningar finns visst naturvetenskapligt material som inspirerar till samtal och lek. Diskussioner om vår natur förs utifrån barnens intressen, erfarenheter och kunskaper. Vuxna medverkar aktivt och utgör goda förebilder och visar hur vi värnar om vår miljö. Framgångsrika arbetssätt visat sig naturvetenskap och teknik vävs in i barnens projekt genom samtal, aktiviteter och material, när närmiljö och ett temainriktat arbetssätt används. barnen vistas mycket i naturen och arbetar med teman Vi har haft ett odlingsprojekt där vi sått egna plantor och följt deras utveckling tillsammans. Det blev underlag för att

formulera och följa upp olika hypoteser. De avdelningar som har kommit igång med att använda iPaden upplever det som mycket positivt i det här ämnet. Dokumentationen behöver utvecklas runt det tekniska området för att bättre synliggöra vad man faktiskt gör. Föräldrarna informeras hur arbetslagen arbetar med naturvetenskap och teknik under inskolningen, i informationsbrev, på föräldramöten och i den dagliga kontakten.

Enhetsgemensamma insatser

Nedanstående verksamhetsområden har varit viktiga att förädla under det gångna verksamhetsåret. Här beskrivs det stöd som har erbjudits för förskolornas arbete samt vilket resultat som förväntades.

En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

- Alla barn ska kunna utveckla ett ekologiskt förhållningssätt till god miljö, bättre hälsa och hållbar utveckling för att tillsammans möta framtidens miljöutmaningar.
- Det föreslagna miljöprogrammet ger Östermalms förskolor förstärkta möjligheter att på ett positivt och naturligt sätt främja ett arbete med lärande för hållbar utveckling.
- Implementering av programmet sker under 2013.

En rik, varierad och tillgänglig kultur och fritid

- Genom det breda utbud som kulturförvaltningen subventionerar ska alla barn vara garanterade att få ta del av professionell scenkonst under året.
- År 2013 har det utvecklats ett fördjupat arbete inom området barnlitteratur och därmed ett ökat samarbete med biblioteken på Östermalm. På detta sätt ökar barnens och pedagogernas intresse för barnböcker, läsande och det skrivna ordet, men också barnens eget berättande.
- Böcker på varje barns språk ska synliggöras och finnas på varje förskola.

Samverkan med föräldrar

- goda former för samverkan
- utvecklingssamtalets innehåll, utformning och genomförande
- föräldrarnas idéer och synpunkter hanteras systematiskt
- kännedom om vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling
- liksom förskolans dokumentation och uppföljning
- ges förutsättningar att vara delaktiga i såväl sitt eget barns utveckling och lärande som i förskolans verksamhet som helhet

Utveckling och Lärande

- Strävan efter att ha ett barnperspektiv

- Varje barns upplevelse, erfarenhet och situation kommer i förgrunden
- Läroplanen används aktivt som underlag för verksamheten
- Förskolornas fysiska miljö väcker nyfikenhet, inspirerar och utmanar barn till utforskande och upptäckande
- Språk och symboler ses som ett verktyg för barnens lärande och arbete med olika målområden
- Skapande verksamhet och olika uttrycksformer fördjupas, bidrar till barnens kreativitet och används aktivt i ett utforskande och temainriktat arbetssätt
- Arbetslagen fördjupar arbetet med olika matematiska aktiviteter utifrån barnens intressen och erfarenheter
- Arbetet med naturvetenskapliga fenomen och tekniska lösningar används aktivt i ett utforskande och temainriktat arbetssätt
- Förskolorna utvecklar en hållbar verksamhet och arbetar med lärande för hållbar utveckling
- Förskolorna arbetar aktivt för att bryta eller ge alternativ till traditionella könsmonster
- Förskolorna arbetar aktivt med att grundlägga det positiva sambandet mellan kost, rörelse och hälsa

IKT

- IT-verktygen används för lärande, samarbete, kommunikation och administration
- All personal ska naturligt använda IT, i första hand när det gäller det pedagogiska men även i det administrativa arbetet
- Som ett strategiskt utvecklingsområde under 2013 ska varje förskoleenhet ha påbörjat ett IKT-utvecklingsarbete

Enhetens analys av kvaliteten

Årets analys av kvalitén i stadsdelens förskoleverksamhet syftar till att precisera framgångsrika faktorer och arbetssätt som präglat det gångna årets verksamhet och som måste förädlas vidare under kommande år samt vilket resultat som förväntas.

Stadsdelens förskolor generellt erbjuder barn och föräldrar förskolor av hög kvalitet. Föräldrarnas nöjdhet i föräldraundersökningen stärker detta. I vissa frågor behöver vi utveckla och förbättra verksamheten vilket beskrivs i enheternas utvecklingsområden. Stadens pedagogiska uppdrag i budget ger förutsättningar för ett systematiskt kvalitetsarbete och är styrande för förskoleenheternas verksamhet. Förskoleenheternas ledningar vidtar åtgärder för att genom systematiskt kvalitetsarbete ytterligare öka kvalitén i enheternas verksamhet. I enheternas verksamhetsplaner för 2013 beskrivs tydliga och uppföljningsbara åtaganden samt konkreta kriterier för förväntat resultat. Aktiviteter formuleras som arbetslagen genomför, dokumenterar och följer upp. Det innebär att förskoleenheternas

åtaganden har en koppling till kommunfullmäktiges och SDN:s prioriterade målområden. Åtagandena kompletteras med konkreta och uppföljningsbara aktiviteter på arbetslagsnivån.

Förskoleenheternas åtaganden och åtgärder för utveckling utgår vidare från de utvecklingsområden förskoleenheterna har identifierat i kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse från 2012 samt resultaten i 2012 års brukarundersökning.

Förskolorna arbetar aktivt och förebyggande med likabehandling, mot diskriminering och kränkande behandling. Arbetet dokumenteras i en plan och utgår från förskolans värdegrund, barnkonventionen, de mänskliga rättigheterna och alla barns lika värde.

Det förväntade resultatet som helhet stämmer med stadens pedagogiska uppdrag. Lärande och omsorg bildar en helhet. Kunskap anses finnas i olika former där även kreativitet ingår och barn lär på olika sätt där även grupplärande förekommer. Barnen ses som kompetenta och aktiva i sitt lärande och skapar delvis ny kunskap. Barns tankar och erfarenheter ligger till grund för verksamhetens innehåll. Barn har utifrån sin förmåga inflytande över och är delaktiga i utformningen av förskolans miljö och verksamhet. Förskolorna genomsyras av öppenhet, ett demokratiskt och interkulturellt förhållningssätt, såväl i arbetsformer, som i omsorg, fostran och lärande. Barn möts med respekt, känner sig trygga och har inflytande över sin vardag.

Förskolornas arbete med barnen sker i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Föräldrarna har möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Det innebär att föräldrar har kännedom om vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling och har kännedom om förskolans dokumentation och uppföljning. Resultatet stämmer med stadens samverkans uppdrag.

Då Brukarundersökning 2013 och stadsdelens egen kvalitetsuppföljning visar att resultat- och kvaliténivån är lite ojämn över stadsdelsområdet kommer de enskilda enheterna att vidta åtgärder inom områden som blir utvecklingsområden under nästa verksamhetsår.

Två av indikatorns områden kommer stadsdelens enheter att arbeta med för att höja resultatet - matematik och Naturvetenskap och teknik. På de flesta avdelningar ingår dessa områden i arbetet, men dokumentationen behöver förbättras och medvetenheten om vad man anser vara matematik respektive t ex teknik.

Vidare visar enheternas kvalitetsredovisningar att genom att arbeta med ett tydligt tema/projekt kan alla läroplanens mål lättare integreras på ett naturligt sätt där också barn och föräldrar kan vara medforskande och delaktiga i arbetet.

För att få en likvärdighet mellan stadsdelens förskolors verksamheter behöver det systematiska kvalitetsarbetet vi utvecklas och förbättras.

Alla enheter behöver utveckla och förbättra arbetet med att dokumentera och följa upp verksamheten.

Föräldrarnas nöjdhet i föräldraundersökningen varierar mellan adresserna och det finns behov av att ta del av varandras goda exempel i hur samverka och kommunicera med föräldrar/vårdnadshavare.

Utvecklingsområden på enhetsnivå

Med utgångspunkt i bedömningen av måluppfyllelsen i förskoleenheterna, enheternas utvecklingsområden och resultatet av barn och ungdoms avdelnings insatser, identifieras gemensamma utvecklingsområden för kommande års verksamhet.

Årets resultat i 2013 års brukarundersökning har bearbetats för att identifiera styrkor och utvecklingsområden på stadsdelsnivån. Ett utvecklingsarbete behöver fortsätta inom viktiga områden för förskoleverksamheten.

Följande frågeställningar kommer att fortsatt vara föremål för gemensamma insatser 2014.

Förskoleenheternas ledningar vidtar åtgärder för att genom systematiskt kvalitetsarbete ytterligare öka kvalitén i enheternas verksamhet. Det innebär:

- Säkerställa en god och likvärdig verksamhet för barn och vårdnadshavare
- Samordna och effektivisera verksamheten utifrån givna ramar
- Ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete
- Driva strategiska frågor och prova nya metoder
- Tydlig beskrivning av mål och resultat

Kultur

Det noteras i 2013 års brukarundersökning en lägre nöjdhet gällande kulturupplevelser. Då denna fråga är en av Östermalms eget prioriterat område kommer en särskild analys att göras.

En utvecklings och förbättringsarbete behöver fortsätta inom förskoleverksamheten. Förskolan ger alla barn tillgång till kulturupplevelser vilket sedan möjliggör barnens eget kulturskapande. Barnens förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former uppmuntras, utvecklas och integreras i alla ämnesområden. Kulturella variationer synliggörs med ett interkulturellt förhållningssätt.

Utveckling och Lärande

Brucarundersökningar och vår egen kvalitetsuppföljning visar att resultat- och kvaliténivån är lite ojämn över stadsdelsområdet. Idealet är att alla förskolor har verksamhet av sådan kvalitet att barnen når läroplanens mål.

Stadens pedagogiska uppdrag i budget tillsammans med det nyreviderade förskoleprogrammet och indikatorn för utveckling och lärande ger förutsättningar

för ett systematiskt kvalitetsarbete. KF:s pedagogiska, demokratiska och samverkansuppdragen integreras i planeringen av 2014 års förskoleverksamhet.

I enheternas verksamhetsplaner för 2014 beskrivs tydliga och uppföljningsbara åtaganden samt konkreta kriterier för förväntat resultat. Aktiviteter formuleras som arbetslagen genomför, dokumenterar och följer upp. Förskoleenheternas åtaganden och åtgärder för utveckling (aktiviteter) utgår vidare från de utvecklingsområden förskoleenheterna har identifierat i kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse från 2013 samt resultaten i 2013 års brukarundersökning.

Det innebär att förskoleenheternas åtaganden ska ha en koppling till kommunfullmäktiges och SDN:s prioriterade målområden nedan. Åtagandena kompletteras med konkreta och uppföljningsbara aktiviteter på arbetslagsnivån:

Språk

2014 års verksamhet ska eftersträva att barnlitteratur i förskolorna är en källa till språkstimulans, samtal och reflektion. Högläsning är ett inslag och utgår från olika språkgenrer. Litteratur och läsning är en naturlig del i barnens utbildning och är tillsammans med barnens eget berättande, en naturlig del i förskolornas verksamhet.

Barn i behov av stöd

Alla barn ges möjligheter att utifrån sina förutsättningar och behov delta i den ordinarie verksamheten. Ett inkluderande förhållningssätt ligger till grund för förskolornas planering av verksamheten, med fokus på att stärka det enskilda barnets egen lust att lära och utvecklas.

Demokratisk kompetens

Inom läroplans område "Barns inflytande" noteras ett högt antal "Vet ej-svar". Frågorna inom det här området – uppmuntras att ta egna initiativ och ansvar, ta tillvara barns tankar och idéer, – kan vara något svåra att besvara då de förutsätter förutom god information även en viss insikt i hur man arbetar i förskolan med dessa frågor. Förvaltningen ser gärna inför nästa års undersökning, en revidering av frågorna inom området "Barns inflytande" för att vara mer i linje med kommunfullmäktiges uppdrag om barnkonventionen och förskolornas praktiska arbete med barns rättigheter. Barn har utifrån sin förmåga inflytande över och är delaktiga i utformningen av förskolans miljö och verksamhet. Förskolornas arbetsformer och förhållningssätt medverkar till att varje barn i förskolan utvecklar demokratisk kompetens. Förskolorna genomsyras av öppenhet, ett demokratiskt och interkulturellt förhållningssätt, såväl i arbetsformer, som i omsorg, fostran och lärande. Barn möts med respekt, känner sig trygga och har inflytande över sin vardag. Ett fördjupningsarbete behövs för att stimulera barnens förståelse för demokrati.

Arbetslagen ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att förstå och att handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande.

- Pojkar och flickor ges lika möjligheter att utvecklas
- Förskolan arbetar medvetet med att utveckla barnens sociala förmåga.
- Varje barn stöds i att ta egna initiativ och eget ansvar

Samverkan med föräldrar

Förskolornas arbete med barnen sker i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Föräldrarna har möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan.

En utvecklings och förbättringsarbete behöver fortsätta inom förskoleverksamheten.

- Föräldrar ges information om förskolans mål och arbetssätt
- Föräldrar får veta vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling
- Mitt barns utveckling och lärande synliggörs, dokumenteras och följs upp

Förslag till stadsdelsnämnden

I den nya skollagen finns inte kravet på kvalitetsredovisning kvar.

Stockholm Stad har valt att behålla både kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse.

I stadens ILS verktyg hämtas text från verksamhetsberättelsen till kvalitetsredovisningen med ett dubbelarbete som följd. Förvaltningen menar att förutsättningar således finns att integrera redovisningen av kvalitetsarbetet i verksamhetsberättelsen.

Bilagor

- Bilaga till förskolornas kvalitetsredovisning 2013